१७. आमची सहल

आमची सहल गावच्या आमराईमध्ये गेली होती. सहलीला वर्गातील सर्व मुलेमुली आल्या होत्या. बाईंनी सगळ्यांना जेवणाचे डबे व पाण्याच्या बाटल्या आणायला सांगितले होते. चित्रकलेचे साहित्यही बरोबर घ्यायला सांगितले होते.

आम्ही आमराईकडे निघालो. रस्त्यावर वेगवेगळ्या आकारांची, वेगवेगळ्या प्रकारची झाडे होती. झाडांची दाट सावली रस्त्यावर पडली होती. आम्ही रमतगमत, झाडांचे निरीक्षण करत चाललो होतो. रस्त्याने जाताना बाईंनी विविध झाडांची माहिती सांगितली.

आमराईमध्ये आम्ही सकाळी अकरा वाजता पोहचलो. तेथे आंब्याची खूप झाडे होती. ती ओळीने लावलेली होती. मी बाईंना विचारले, ''बाई, याला आमराई का म्हणायचे?'' बाई म्हणाल्या, ''राई म्हणजे दाट झाडी. जिथे आंब्याची अनेक झाडे लावून ती जोपासलेली असतात, त्याला आमराई म्हणतात.''

पोपट, कोकीळ, चिमण्या, कावळे, साळुंक्या असे कितीतरी पक्षी झाडांवर बसले होते. त्यांचा किलबिलाट चालला होता. पक्षी आनंदाने उडत होते. आम्हीही आनंदाने बागडत होतो. आम्ही लपाछपी, शिवणापाणी, ऊनसावली असे खेळ खेळलो. वाऱ्याने पडलेल्या कैऱ्या गोळा केल्या. सगळ्या कैऱ्यांचा चट्टामट्टा केला. आम्ही सहभोजन केले.

त्यानंतर बाईंनी आम्हांला चित्रे काढायला सांगितली. आंब्याच्या झाडावर पोपट आंबा खातो आहे, असे चित्र मी काढले. कोणी कैऱ्यांनी लगडलेले झाड काढले, तर कोणी खूप पक्षी बसलेले आंब्याचे झाड काढले. कोणी आमराईचे चित्र काढले, तर कोणी कैऱ्या गोळा करणारी, खेळणारी मुले काढली. बाईंनी सर्वांची चित्रे बघितली. त्यांनी आम्हांला कैरी व आंबा यांतला फरक सांगितला. कैरीपासून, आंब्यापासून बनवल्या जाणाऱ्या वेगवेगळ्या पदार्थांची नावे सांगितली.

सायंकाळी आम्ही घरी परतलो. दिवसभर खेळून, बागडून आणि लांबपर्यंत चालूनदेखील आम्ही थकलो नव्हतो. उलट आम्हांला खूप उत्साही, आनंदी व ताजेतवाने वाटत होते.

शिक्षकांसाठी : विद्यार्थ्यांकडून पाठाचे प्रकट वाचन करून घ्यावे. पाठातील कोणत्याही एका परिच्छेदाचे अनुलेखन करून घ्यावे.

प्र. १. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

(अ) मुलांची सहल कोठे गेली होती?

(आ) सहलीला जाताना मुलांनी काय काय सोबत नेले होते?

(इ) बाईंनी आमराईचा अर्थ काय सांगितला?

(ई) आमराईमध्ये मुले कोणते खेळ खेळली?

प्र. २. ऊनसावली, शिवणापाणी यांसारखे तुम्ही कोणकोणते खेळ खेळता त्यांची माहिती सांगा.

प्र. ३. तुमच्या घरी आंबा व कैरीपासून कोणकोणते पदार्थ बनवतात ते लिहा.

प्र. ४. तुम्ही सहलीसाठी गेलेल्या ठिकाणाचे वर्णन वर्गात सांगा.

- **वाचा व लिहा.**

झाडे, वेली लावू चला,
स्वच्छ हवा मिळेल आपल्याला.

झाडांची घेता काळजी,
फुले, फळे मिळतील ताजी.

झाडेच झाडे लावू आपण,
तरच कमी होईल प्रदूषण.

- **खाली दिलेली वाक्ये वाचा व दिलेल्या चाररेघांमध्ये वळणदार अक्षरांत लिहा.**

आमची सहल गावच्या आमराईमध्ये गेली होती.

वाऱ्याने पडलेल्या कैऱ्या आम्ही गोळा केल्या.

झाडांवर पक्ष्यांचा किलबिलाट चालला होता.

शिक्षकांसाठी : वर दिलेल्या वाक्यांप्रमाणे चाररेघी वहीमध्ये पाठातील मजकुराचे लेखन विद्यार्थ्यांकडून करून घ्यावे. त्याचा सराव घ्यावा. विद्यार्थी नीट लिहितात का ते पाहावे. त्यांना वळणदार अक्षरांत लिहिण्यासाठी मार्गदर्शन करावे.